

40 Năm rồi, Tết Mậu Thân tại Cần Thơ

Huỳnh long Trị

Lời mở đầu: Tất cả dân miền Nam Việt Nam ai cũng trải qua một Tết Mậu Thân khó quên. Nay đã 40 năm rồi mà tôi còn nhớ mãi Tết Mậu Thân tại Cần Thơ.

Sau khi tốt nghiệp trường Công Binh Bình Dương năm 1966 tôi được chỉ định về làm việc tại Liên Đoàn 40 Công Binh Chiến Đấu. Liên Đoàn này mới được thành lập khoảng hơn một năm và được đặt dưới quyền của Bộ Tư Lệnh Vùng 4 Chiến Thuật, đặt tại Cần Thơ và kiểm soát vùng đồng bằng sông Cửu Long từ Mỹ Tho cho đến Cà Mau.

Trước hết tôi xin nói sơ qua về nhiệm vụ và tổ chức của Liên Đoàn Công Binh này. Nhiệm vụ của liên đoàn là thực hiện cầu và đường chiến thuật cho bộ binh và khai thác hầm đá núi Sam ở Châu Đốc.

Liên đoàn gồm có ban tham mưu cùng Đại đội Chỉ Huy, Đại đội 414 xe trút, Đại Đội 415 công sự nhẹ (xe cần trục, xe ban đất và xe ủi đất) đóng chung trong một doanh trại, nằm ở ngoại ô thành phố Cần Thơ, cách trung tâm khoảng 5 km. Ngoài ra Liên Đoàn còn có Tiểu Đoàn 401 đóng tại Vĩnh Long, Tiểu Đoàn 402 đóng tại Sóc Trăng và Đại đội 416 Cầu nổi đóng tại Vĩnh Long.

Doanh trại của Liên Đoàn nằm trên đất ruộng được chánh phủ trưng dụng được xáng thổi cát từ sông lên. Vì vậy mà mưa thì sinh lầy, mùa nắng thì bụi. Vị trí doanh trại cũng không khá. Muốn tới trại phải đi ngang qua một nghĩa trang quân đội, một nhà xác và một trại giam tù binh. Từ ngoài mặt tiền của trại nhìn vào bề ngang khoảng 200 thước và bề sâu khoảng 400 thước. Đối diện với trại phía bên kia đường là miếng đất trống đang được xáng thổi cát. Phía mặt giáp với nhà dân chúng, phía trái giáp với trại giam tù

binh. Phía sau cùng cũng giáp với nhà dân, và cũng giáp với phía sau cùng của phi trường của Mỹ.

Tổ chức của một Liên Đoàn Công Binh Chiến Đấu cũng giống như một Trung Đoàn Bộ Binh: phòng 1, nhân viên, phòng 2, tinh báo, phòng 3, hành quân, phòng 4, vật liệu, phòng 5, chiến tranh chánh trị, ban truyền tin và văn thư, ban y tế với bác sĩ quân y. Khi tôi về trình diện thì được Trung Tá Liên Đoàn Trưởng chỉ định làm việc tại phòng 3: hành quân. Dân Công Chánh và Điền Địa làm tại phòng 3 có thiếu úy Trục, cán sự Công chánh, trước làm tại Tổng Nha Kiến Thiết, trung sĩ Tố, đốc công tại Ty Công Chánh Kiên Giang, trung sĩ Sơn, đốc công Ty công chánh Vĩnh Long, trung sĩ Dân, trắc lượng viên Ty Điền Địa Cần Thơ. Sau này có về thêm chuẩn úy Úc, kỹ sư công chánh, chuẩn úy Thạch, cán sự, phó trưởng ty công chánh Kiên Giang và chuẩn úy Đức, cán sự Điền Địa. Tôi không thấy tên các anh này trong danh sách ái hữu của Lá Thư.

Năm 1967 trước Tết Mậu Thân, 4 dãy nhà mới do nhà thầu xây cất vừa xong. Nhà "thủy tạ" dành cho sĩ quan độc thân cư ngụ phía tận cùng doanh trại do tôi trông nom xây cất cũng vừa hoàn tất. Tôi cũng mới vừa lên lon thiếu úy. Trung tá chỉ huy trưởng đã đãi chúng tôi một tiệc tất niên rất lớn. Không khí có vẻ thanh bình lắm. Tôi cùng với một số sĩ quan độc thân đi dạo ngoài doanh trại, thấy nhà cửa, ruộng vườn khang trang, có vẻ thanh bình, không tưởng tượng là đang có chiến tranh.

Sau đó chúng tôi bốc thăm để về nhà nghỉ Tết. Chúng tôi được chia ra làm 3 nhóm: nhóm đi trước Tết, nhóm đi trong Tết. Tôi lọt

vào nhóm đi sau Tết. Mừng 3 tôi đi phép mừng 6 phải về trại. Tôi viết thư cho người yêu, hiện là vợ tôi, hẹn với nàng mừng 4 sẽ đến Long Điền một quận cách thành phố Bà Rịa khoảng 4 cây số. Quân số của trại khoảng 150, đi phép 50 còn lại 100 giữ trại. Tôi mừng một Tết tôi đi ngủ sớm. Quá nửa đêm điện thoại reo. Thiếu úy Trục bốc nghe và nói với tôi: "Trị, địch về nhiều lắm". Vừa nói anh vừa thay đồ và đi ra khỏi cửa. Tôi cũng vừa thay đồ xong thì nghe súng nổ tới tấp phía sau trại hướng phi trường Mỹ. Tôi chạy lên phòng trực phía trước trại để nhận chỉ thị của Đại úy, sĩ quan trực.

Tôi ở đó sáng đêm, nhìn ra hướng phi trường Mỹ, trái châu chiếu sáng rực, súng nổ liên tục. Trực thăng Mỹ cất cánh bắn xối xả phía ngoài trại. Mặt tiền và hai bên hông trại yên tĩnh, chỉ phía sau trại là đống nặng. Sau này tôi được biết địch cố tình tấn công vào phi trường Mỹ. Từ phòng trực tôi nhìn thấy bốn người khiêng một người nằm trong poncho đi về phòng y tế trại. Qua điện thoại tôi được biết một binh sĩ ở chòi gác phía sau trại đã bị trúng đạn của trực thăng Mỹ. Đại úy y sĩ trưởng đã cho tôi biết anh đã tử thương.

Đến gần sáng tiếng súng thưa dần rồi dứt hẳn. Trời sáng, tôi rời phòng trực đi về phía sau trại từ chòi gác tôi thấy nhà của dân bị hư hại khói còn nghi ngút. Một con bò trúng đạn chết nằm đó, không thấy người ta và cũng không thấy xác người. Tôi tưởng có lẽ họ tấn công đêm nay rồi thôi. Trung sĩ Dần, lấy xe gắn máy, rủ tôi ra trung tâm Cần Thơ ăn sáng nhưng hôm nay sao đường sá còn vắng vẻ quá. Tôi cảm thấy có cái gì không ổn. Anh Dần lái xe đến gần Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn thì tôi thấy một xe thiết giáp bị bắn hư

hại nằm bên đường. Ra đến bên Ninh Kiều, thấy tiệm còn đóng cửa và không thấy dân chúng đi dạo xuân như mọi năm đâu cả. Chúng tôi còn đang bàng hoàng thì một xe thông tin chạy ngang cho loa phóng thanh: "Yêu cầu đồng bào ai về nhà nấy, lệnh giới nghiêm 24 giờ trên 24 được áp dụng từ giờ phút này". Nghe vậy anh Dần và tôi dọt trở về trại liền. Về tới cửa trại, sĩ quan trực chặn tôi lại và nói: "Trong vòng 15 phút tất cả sĩ quan có mặt tại phòng Thiếu tá Liên Đoàn Phó". Trung tá Liên Đoàn Trưởng về phép kẹt ở Sài Gòn, cho nên Thiếu tá là chỉ huy trưởng của trại.

Trong buổi họp Thiếu tá cho biết tình hình rất là trầm trọng. Địch tấn công không những Cần Thơ mà nhiều các thành phố khác. Biện pháp đầu tiên là cấm trại 100 phần trăm. Tất cả sĩ quan phải thủ súng và nón sắt bên mình. Tất cả giấy phép đi Tết đều bị rút lại. Tôi lúc đó là trưởng phòng 2 cùng với trung sĩ Dần là nhân viên duy nhất, làm việc tại phòng, tối lại trải nệm ngủ dưới đất. Từ đó mỗi đêm địch về bắn quấy phá nhưng cường độ không mạnh như đêm mừng một Tết. Tất cả các quân nhân của trại đi phép Tết lần lượt trở về trại nhờ máy bay Không Quân chở về, chỉ trừ Chuẩn úy Úc không thấy tăm hơi đâu hết. Khoảng 3 tuần sau Tết, đang ngồi làm việc thì nghe nhón nháo ngoài phòng trực. Thì ra Chuẩn úy Úc đến trại bằng... xe đạp. Chèn mét ơi! chuyện khó tin nhưng có thật: Chuẩn úy Úc đã đi xe đạp từ Sài Gòn đến Cần Thơ. Lúc đó xe đồ chưa chạy được. Anh ta quyết định đi xe đạp, mất 3 ngày 3 đêm, ban ngày đi ban đêm xin ngủ nhờ nhà của dân. Tôi không hiểu tại sao anh không đến trình diện tại đơn vị quân đội gần nhà như thông cáo của Bộ Tổng tham mưu được đọc

trên đài phát thanh. Anh thật là may mắn trở về đây lành lặn.

Hơn một tháng sau, tình hình khả quan hơn. Tôi vẫn chưa có tin tức gì của gia đình tôi ở Sài Gòn và người yêu tôi ở Long Điền. Một hôm tôi ngồi ở phòng trực thì điện thoại reo. Em rể tương lai của tôi, làm việc tại Nha Viễn Thông ở Sài Gòn cho biết gia đình tôi bình an. Chưa hết mừng thì nó nói có người muốn nói chuyện với tôi. Thì ra đó là người yêu của tôi. Nàng cho biết gia đình nàng ở Long Điền bình an. Thật là một cuộc điện đàm quý giá nhưt đời tôi. Sau này vợ tôi cho

biết, mừng 4 Tết, đúng ngày tôi hẹn với bà, quận Long Điền ra lệnh dân phải tản cư ra ngoài ruộng ở. Bà sợ tôi đi dọc đường gặp đụng độ rồi chết, nên khóc quá chừng. Má bà dỗ: "Đường sá kẹt hết, nó có đi được đâu mà mày lo".

Lời Kết: So sánh với các thành phố khác Cần Thơ bị thiệt hại rất nhẹ trong biến cố Tết Mậu Thân. Phần tôi, tôi không ngờ 40 năm sau ngồi tại đất nước Hoà Lan để viết bài này.

Hoà Lan, mùa Đông 2008

Đoản Khúc Mùa xuân

Có phải hôm nay là buổi sáng đầu tiên của mùa xuân

Nên những con chim dậy sớm

hót vang trên những cành cây,

Và những bông hoa đại nở bung

trên những thềm cỏ nhung mà mượt

Những cơn gió se sắt mùa đông

Những tia nắng gắt gay mùa hạ

Và những chiếc lá vàng mùa thu

Đã tan biến tựa bao giờ

Để mùa xuân trở về,

Êm đêm, ngọt ngào, ngọt ngào như những

giòng thơ ai

Và rung nhẹ tiếng tơ dậu dằng của thời

gian mặt ngọt

Tôi vẫn muốn mùa xuân còn mãi

Để những con tim héo hon cũng dào dạt yêu thương

Để những tia nắng thâm u cũng bừng lên nắng ấm

Để cuộc đời luôn đầy những niềm vui

Để những đứa bé thơ lớn lên với tâm hồn trong trẻo

Để thiên tâm đầu đất bước chân người

Để mắt sáng luôn ngập tràn mộng ước

Và để mọi người luôn sống với yêu thương

Tôi vẫn biết đó chỉ là mộng ước

Vì có nơi nào hoa nở mãi không tàn

Vì có nơi nào trăng tròn hoài không khuyết

Và có nơi nào mặt trời không bao giờ nhuộm

bước cho bóng đêm

Dù sao,

Trong những buổi như sáng nay

Khi mùa xuân thuần khiết trở về

Tôi vẫn mang những ước mơ viết thành

lời thơ

Và đem nụ cười hòa vào tiếng hát

Để ít nhất, tôi cũng có được một ngày

Réo rắt tiếng chim, rộn rã tiếng cười

Với ánh nắng nhuộm nà và màu hoa rực rỡ

Và những lá non thơm ngát niềm tin

Vậy thì em ơi hãy cùng tôi cầu nguyện

Cho những ngày như hôm nay ở mãi với

mình

Thiên Hương